

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 185/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka prerokoval námietku zaujatosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti sudcom III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Martinovi Vernarskému a Robertovi Šorlovi v konaní vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 887/2025 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudcovia III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Martin Vernarský a Robert Šorl **n i e s ú v y l ú č e n í** z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 887/2025.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a námietka zaujatosti

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 887/2025 konanie podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] doručenej mu 3. apríla 2025, ktorou namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/93/2024 z 8. januára 2025.

2. Podaním doručeným ústavnému súdu 4. apríla 2025 vzniesla sťažovateľka námietku zaujatosti proti sudcom III. senátu ústavného súdu Martinovi Vernarskému a Robertovi Šorlovi a požiadala o ich vylúčenie z prerokovania a rozhodovania jej veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 877/2025 pre ich pomer k veci. Ako dôvod vylúčenia uviedla, že namietaní sudcovia boli členmi III. senátu ústavného súdu, ktorý rozhodol nálezom č. k. III. ÚS 589/2023-45 zo 7. decembra 2023. V rámci odôvodnenia tohto nálezu bol posúdený ako ústavne konformný právny záver krajského súdu, podľa ktorého sudca prvostupňového súdu rozhodujúci o väzbe

sťažovateľa nie je zaujatý, ak prijal vyhlásenie o vine spoluobžalovaných, pretože prijatím vyhlásenia o vine súd nerozhoduje meritórne o vine žiadneho z obžalovaných. Týmto právnym názorom ústavného súdu argumentoval následne prvostupňový súd rozhodujúci v trestnej veci sťažovateľky v odôvodnení svojho uznesenia, ktorým zamietol ňou podanú námietku zaujatosti proti prísediacim, a prevzal ho taktiež druhostupňový súd, ktorý rozhodol o zamietnutí jej sťažnosti. Sťažovateľka v tejto veci odkázala na právnu argumentáciu predloženú sťažovateľom vo veci sp. zn. III. ÚS 589/2023. Následne dôvodila, že jej ústavná sťažnosť je primárne založená na tom, že u nej došlo k porušeniu princípu prezumpcie neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru z dôvodu nevylúčenia prísediacich, a preto má dôvod sa domnievať, že III. senát ústavného súdu uplatní v jej veci rovnaký právny názor ako v už spomínanom skoršom rozhodnutí. Sťažovateľka ďalej uviedla, že v tejto veci nejde o jej nesúhlas s názorom ústavného súdu, ale skôr o obavu, že ňou namietaní sudcovia nebudú schopní objektívne a nestranne posúdiť individuálne okolnosti podanej ústavnej sťažnosti.

3. Sudca ústavného súdu Martin Vernarský vo vyjadrení k námietke sťažovateľky uviedol, že ju ani žiadne iné osoby uvedené v námietke zaujatosti nepozná. Vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 589/2023 rozhodoval ako člen III. senátu ústavného súdu. K veci, účastníkom konania, zúčastneným osobám ani ich zástupcom nemá žiaden pomer. Vo vzťahu k obsahu námietky zaujatosti odkázal na § 49 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého dôvodom na vylúčenie nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

4. Sudca ústavného súdu Robert Šorl vo vyjadrení k podanej námietke uviedol, že sťažovateľkou uvedené dôvody vylúčenia sudcu ústavného súdu, ktoré spočívajú v jeho rozhodnutí v iných veciach na ústavnom súde, podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie sú dôvodom na jeho vylúčenie v predmetnej veci.

5. Pokynom predsedu ústavného súdu z 9. apríla 2025 bola námietka zaujatosti v súlade s čl. IV bodom 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 pridelená na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde do štvrtého senátu ústavného súdu oprávneného na rozhodnutie, ak ide o sudcov tretieho senátu.

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa § 22 ods. 2 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní je viazaný ústavou, ústavnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

7. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

8. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vzniesť námietku zaujatosti proti sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

9. Požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania. V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokovanej veci a k účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je objektívne oprávnená.

10. Sťažovateľka neoznačila žiadne dôvody, pre ktoré by bola spochybnená subjektívna nestrannosť namietaných sudcov, oni sami prezentovali, že vo vzťahu k sťažovateľke, resp. jej právnomu zástupcovi ani vo vzťahu k veci sa necítia byť zaujatí. Oboch namietaných sudcov tak možno považovať za subjektívne nezaujatých.

11. Pokiaľ ide o objektívne hľadisko, sťažovateľka odôvodnila námietku zaujatosti proti sudcom Martinovi Vernarskému a Robertovi Šorlovi tým, že na nimi prijatý právny názor v náleze č. k. III. ÚS 589/2023-45 zo 7. decembra 2023 sa odvolali súdy zúčastnené na rozhodovaní v jej trestnej veci. Z uvedeného dôvodu má pochybnosti o nestrannosti dotknutých sudcov ústavného súdu, ktorí by v jej veci museli svoj právny názor „prehodnotiť“.

12. Námietkový senát dospel k záveru, že ani z objektívneho hľadiska nie je daný dôvod považovať sudcov Martina Vernarského a Roberta Šorla za vylúčených. Dôvody vylúčenia uvedené sťažovateľkou sa totiž týkajú výhradne rozhodovacej činnosti namietaných sudcov ústavného súdu v inej veci na ústavnom súde, čo je dôvod, ktorý zákon explicitne označuje za neprípustnú okolnosť vylúčenia.

13. Keďže námietka zaujatosti vznesená sťažovateľkou neobsahuje okrem neprípustného dôvodu žiadne iné dôvody vylúčenia, rozhodol námietkový senát o nevyklúčení sudcov Martina Vernarského a Roberta Šorla z rozhodovania vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 887/2025 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

14. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu